

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123354940
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123354940.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. P. Y., narodený XX. A. XXXX, M., A. XX, zastúpený: JUDr. Dávid Ján Novák, advokát, Košice, Žižkova 13, proti žalovanému: JFK Development, s.r.o., Košice, Dopravná 12, IČO: 36 753 882, zastúpený: JUDr. Marián Havrila, advokát, Michalovce, Námestie slobody 13, o zaplatenie 24.329,76 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 40C/26/2023, o nesúhlase s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Košice s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je n e d ô v o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 40C/26/2023 je p r í s l u š n ý Mestský súd Košice.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 40C/26/2023 podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti súdu, pretože nesúhlasil s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“ alebo „zákon o upomínacom konaní“).

1.1. Z obsahu spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci dňa 17. júla 2023 platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu 24.329,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 24.329,76 eur od 27. októbra 2022 do zaplatenia alebo v tej istej lehote podať odpor. Žalovanému taktiež uložil povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 1.727,56 eur na účet advokáta žalobcu. Písomným podaním doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 02. augusta 2023 podal žalovaný odpor proti platobnému rozkazu. Žalobca sa písomným podaním zo dňa 14. septembra 2023 vyjadril k odporu a prejavil súhlas s pokračovaním v konaní v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.

1.2. Súčasťou odporu podaného žalovaným bolo aj plnomocenstvo na zastupovanie v upomínacom

konaní udelené a podpísané len zo strany konateľky spoločnosti JFK Development, s.r.o. a to Ing. Kataríny Baloghovej pre advokáta JUDr. Mariána Havrilu. Z výpisu z obchodného registra spoločnosti žalovaného má súd za preukázané, že: „Písomnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisujú a za spoločnosť konajú vždy aspoň dvaja konatelia spoločne a to tak, že ku písanému alebo tlačnému názvu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis.“ Štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným je podľa § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka jeden alebo viac konateľov, pričom ak je konateľov viac, je oprávnený konať v mene spoločnosti každý z nich samostatne, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. V prípade viacerých konateľov je určenie spôsobu konania v mene spoločnosti v zmysle druhej vety § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka povinnou náležitosťou spoločenskej zmluvy [§ 110 ods. 1 písm. e)] a následne aj povinne zapisovaným údajom v obchodnom registri; zápis v obchodnom registri musí obsahovať spôsob určenia konania v mene spoločnosti aj v prípade, ak sa uplatňuje východisková úprava (t. j. konatelia konajú samostatne). Pokiaľ teda v danom prípade z výpisu z Obchodného registra SR vyplýva, že písomnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisujú a za spoločnosť konajú vždy aspoň dvaja konatelia spoločne, nemožno prijať iný záver než ten, že udelenie plnej moci na zastupovanie žalovaného v konaní museli udeliť (podpísať) obaja konatelia spoločne a len v takom prípade by sa jednalo o platný právny úkon.

1.3. Mestský súd Košice teda zastáva názor, že nedošlo k platnému udeleniu plnej moci žalovaným na zastupovanie v upomínacom konaní advokátovi JUDr. Mariánovi Havrilovi, a teda odpor voči vydanému platobnému rozkazu bol podaný neoprávnenou osobou. Okresný súd Banská Bystrica mal postupovať v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona o upomínacom konaní a odpor odmietnuť bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie k podanému odporu a na navrhnutie pokračovania v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa Civilného sporového poriadku.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Košice a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením sporu a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Košice s postúpením sporu je nedôvodný.

3. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

4. Podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. na konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica.

5. Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 307/2016 Z. z. súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný neoprávnenou osobou.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. V posudzovanom prípade obsah súdneho spisu preukazuje, že na základe návrhu žalobcu vydal Okresný súd Banská Bystrica vo veci dňa 17. júla 2023 platobný rozkaz pod sp. zn. 30Up/1168/2023, ktorý bol dňa 19. júla 2023 doručený žalovanému (doručenka na č. l. 28). Proti platobnému rozkazu bol podaný odpor zo strany žalovaného, súčasťou ktorého bolo plnomocenstvo na zastupovanie v upomínacom konaní udelené a podpísané len zo strany konateľky spoločnosti JFK Development, s.r.o. a to Ing. Kataríny Baloghovej pre advokáta JUDr. Mariána Havrilu. Okresný súd Banská Bystrica následne

podľa § 14 ods. 1 až 3 zákona č. 307/2016 Z. z. vyzval žalobcu, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadril k podanému odporu a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Žalobca sa k odporu vyjadril a navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde prvej inštancie. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor Mestskému súdu Košice, ktorý s týmto procesným postupom nesúhlasil z dôvodu, že odpor bol podaný neoprávnenou osobou, preto lebo udelenie plnej moci na zastupovanie žalovaného v konaní museli udeliť (podpísať) obaja konatelia spoločne a len v takom prípade by sa jednalo o platný právny úkon.

9. Najvyšší súd udáva, že ustanovenia zákona č. 307/2016 Z. z. ani ustanovenia Civilného sporového poriadku výslovne neupravujú procesnú situáciu, ako postupovať v prípade, ak súd, ktorému bol spor postúpený Okresným súdom Banská Bystrica v súlade s § 14 ods. 1 a 3 zákona č. 307/2016 Z. z. s postúpením sporu nesúhlasí z dôvodu, že podľa jeho právneho názoru malo byť v upomínacom konaní o podanom odpore rozhodnuté inak (v danom prípade Mestský súd Košice tvrdil, že odpor mal byť odmietnutý, pretože bol podaný neoprávnenou osobou). Koncepcia zákona č. 307/2016 Z. z. vychádza z toho, že jedine Okresný súd Banská Bystrica ako kauzálny príslušný na prejednanie a rozhodnutie veci v upomínacom konaní môže posúdiť, či podania strán sporu spĺňajú požiadavky ustanovené zákonom. V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica sa síce nezaoberal otázkou posúdenia oprávnenia právneho zástupcu žalovaného na podanie odporu proti vydanému platobnému rozkazu v rámci upomínacieho konania, avšak po podaní odporu zo strany žalovaného vyzval žalobcu, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadril k podanému odporu a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku (podľa § 14 ods. 1 až 3 zákona č. 307/2016 Z. z.).

10. Podstatným pre posúdenie námietky Mestského súdu Košice vo vzťahu ku kauzálny príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica je posúdiť, či má podaný odpor všetky potrebné náležitosti, predovšetkým, či bol podaný oprávnenou osobou.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania vo veci samej je nárok žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z výpisu z obchodného registra žalovaného zároveň vyplýva, že „Písomnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisujú a za spoločnosť konajú vždy aspoň dvaja konatelia spoločne a to tak, že ku písanému alebo tlačenenému názvu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis.“ Štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným je podľa § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka jeden alebo viac konateľov, pričom ak je konateľov viac, je oprávnený konať v mene spoločnosti každý z nich samostatne, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. V prípade viacerých konateľov je určenie spôsobu konania v mene spoločnosti v zmysle druhej vety § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka povinnou náležitosťou spoločenskej zmluvy (§ 110 ods. 1 písm. e)) a následne aj povinne zapisovaným údajom v obchodnom registri; zápis v obchodnom registri musí obsahovať spôsob určenia konania v mene spoločnosti aj v prípade, ak sa uplatňuje východisková úprava (t. j. konatelia konajú samostatne).

12. V uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/177/2009 zo dňa 30. júna 2010 sa okrem iného konštatuje, že v prípadoch zastúpenia konanie v rozpore záujmov upravuje ustanovenie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého zastupovať iného nemôže ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Občiansky zákonník konanie zástupcu v rozpore záujmov výslovne zakazuje. Porušenie tohto zákazu má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Aj keď štatutárny orgán právnickej osoby nie je jej zástupcom (konanie štatutárneho orgánu je konaním samotnej právnickej osoby), uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka je podľa názoru dovolacieho súdu analogicky použiteľné aj v prípadoch, v ktorých záujmy štatutárneho orgánu právnickej osoby sú v rozpore so záujmami tejto právnickej osoby. Použitie analógie však prichádza do úvahy len vtedy, ak rozpor záujmov nerieši špeciálna právna úprava. Pri strete záujmov konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným je špeciálnym predpisom riešiacim túto otázku Obchodný zákonník, a to predovšetkým v ustanovení § 135a ods. 1, v ktorom okrem iného ukladá konateľovi povinnosť vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou, v súlade so záujmami spoločnosti a neprednostňovať svoje záujmy. V odseku 2 tohto ustanovenia spája s porušením uvedenej povinnosti zodpovednosť konateľa za

škodu.

12.1. V každom konkrétnom prípade treba vždy skúmať, či nedochádza k stretu záujmov medzi spoločnosťou a jej štatutárnym orgánom a či tento stret je riešiteľný podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Len ak výsledkom tohto skúmania bude záver, že právna úprava Obchodného zákonníka na kolíziu záujmov obchodnej spoločnosti a jej štatutárneho orgánu na konkrétnu situáciu nedopadá, bude prichádzať do úvahy analogické použitie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

13. Najvyšší súd uvádza, že v prejednávanej veci sa domáha žalobca voči žalovanému - spoločnosti s ručením obmedzeným vydania bezdôvodného obohatenia, pričom plnomocenstvo na zastupovanie žalovaného v upomínacom konaní bolo podpísané len jedným zo štatutárnych zástupcov žalovaného - Ing. Katarínou Baloghovou. Z obsahu podaného odporu tejto spoločnosti je zrejmé, že je tu stret záujmov medzi druhým štatutárnym zástupcom žalovaného - Ing. Jaroslavom Lžičařom a spoločnosťou (žalovaným).

13.1. V odpore spoločnosti sa konštatuje, že bezdôvodne sa obohatil Ing. Jaroslav Lžičař na úkor žalobcu, pretože tento konateľ sa osobne dohodol na poskytnutí peňažného plnenia, nie však žalovaná spoločnosť. V priebehu konkurzného konania teda plnila fyzická osoba - Ing. Lžičař, spoločník a konateľ spoločnosti, ktorý si požičal peniaze od Ing. Y. a svojmu veriteľovi určil platobné miesto, konkrétne účet súdnej exekútorky v SLSP, ktoré jeho veriteľ aj splnil. Medzi Ing. L. a Ing. Y. došlo ku konkludentnej dohode, s ktorou súhlasil Ing. Y., a preto má právo žiadať (žalovať) o vrátenie plnenia fyzickú osobu Ing. B..

14. Nielen fyzickej, ale aj právnickej osobe musí byť zabezpečený prístup k súdu. Nedostatok zákonnej právnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku, ktorý umožňuje ustanoviť opatrovníka len fyzickej osobe, mal byť prekonaný analogickým použitím § 69 Civilného sporového poriadku tak, aby bol žalovanej spoločnosti zabezpečený prístup k súdu a bolo vecne rozhodnuté.

14.1. Z obdobného princípu vychádzal aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 589/2022 zo dňa 12. októbra 2023 týkajúceho sa tej istej spoločnosti (žalovaného), kde bolo konštatované, že ústavný súd v naznačenej súvislosti považuje vecne za relevantné konštatovanie, že oprávnenie spoločníka (p. Ing. L.) na podanie odvolania za dlžníka je dané v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zároveň však ústavný súd konštatuje, že z napadnutého rozhodnutia nevyplýva naznačená argumentačná línia krajského súdu, ani to, že by krajský súd pri posudzovaní odvolania použil § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ústavnému súdu je známa judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. 4Cdo/177/2009 z 30. júna 2010), podľa ktorej aj keď štatutárny orgán právnickej osoby nie je jej zástupcom (konanie štatutárneho orgánu je konaním samotnej právnickej osoby), § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka je analogicky použiteľný aj v prípadoch, v ktorých záujmy štatutárneho orgánu právnickej osoby sú v rozpore so záujmami tejto právnickej osoby.

15. Na základe vyššie uvedených skutočností najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Košice s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný a na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Košice.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.